

Brüsszel, 2023. június 30.
(OR. en)

11140/23

ECOFIN 665
UEM 199
SOC 491
EMPL 342
COMPET 686
ENV 765
EDUC 278
RECH 310
ENER 401
JAI 911
GENDER 142
ANTIDISCRIM 136
JEUN 180
SAN 417

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	9832/1/23 REV 1
Biz. dok. sz.:	COM(2023) 610 final
Tárgy:	A TANÁCS AJÁNLÁSA Franciaország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2023. évi stabilitási programját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2023) 610 final bizottsági javaslaton alapuló, a Tanács és az Európai Tanács által megtárgyalt fenti tanácsi ajánlástervezetet.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Franciaország 2023. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Franciaország 2023. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/241 európai parlamenti és tanácsi rendelet³, amely létrehozta a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközt (a továbbiakban: az eszköz), 2021. február 19-én hatályba lépett. Az eszköz reformok és beruházások végrehajtásához nyújt pénzügyi támogatást a tagállamoknak, így az Unió által finanszírozott fiskális impulzust biztosít. Az európai szemeszter prioritásaival összhangban az eszköz hozzájárul a gazdasági és inkluzív helyreállításhoz, valamint a fenntartható és növekedésösztönző reformok és beruházások – különösen a zöld és digitális átállás előmozdítását, valamint a tagállamok gazdaságainak reziliensebbé tételét célzó reformok és beruházások – megvalósításához. Közép- és hosszú távon elősegíti az államháztartás megerősítését, valamint a növekedés és a munkahelyteremtés ösztönzését, továbbá hozzájárul az Unión belüli területi kohézió javításához és a szociális jogok európai pillérének további végrehajtásához is. Az eszköz keretében nyújtott tagállamonkénti maximális pénzügyi hozzájárulást 2022. június 30-án aktualizálták az (EU) 2021/241 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban.

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/241 rendelete (2021. február 12.) a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 17. o.).

- (2) A Bizottság 2022. november 22-én elfogadta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2023. évi európai szemeszterét. Az Európai Tanács 2023. március 23-án jóváhagyta a 2023-as éves fenntartható növekedési jelentés prioritásait, amelyek a versenyképes fenntarthatóság négy dimenziójára összpontosítanak. A Bizottság 2022. november 22-én az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült 2023. évi jelentést is, amelyben Franciaországot azon tagállamok egyikeként azonosította, amelyeket érinthet az egyensúlyhiány vagy fennáll annak kockázata, és amelyek vonatkozásában mélyreható felülvizsgálatra van szükség. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta a Franciaország 2023. évi költségvetésiterv-javaslatára vonatkozó véleményt is. A Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást, valamint a 2023. évi együttes foglalkoztatási jelentésre vonatkozó javaslatot is, amely elemzi a foglalkoztatási iránymutatások és a szociális jogok európai pillérében foglalt elvek végrehajtását. A Tanács 2023. május 16-án elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást⁴ (a továbbiakban: az euroövezetről szóló 2023. évi ajánlás), és 2023. március 13-án az együttes foglalkoztatási jelentést.
- (3) Bár az uniós gazdaságok figyelemre méltó rezilienciát mutatnak, a geopolitikai kontextus továbbra is negatív hatást gyakorol. Miközben az Unió határozottan kiáll Ukrajna mellett, az Unió gazdaság- és szociálpolitikai menetrendje arra összpontosít, hogy rövid távon enyhítse az energiasokkok által a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra egyaránt gyakorolt negatív hatásokat, valamint hogy középtávon további erőfeszítéseket tegyen a zöld és digitális átállás megvalósítása, a fenntartható és inkluzív növekedés támogatása, a makrogazdasági stabilitás megőrzése és a reziliencia fokozása érdekében. Erős hangsúlyt helyez az Unió versenyképességének és termelékenységének növelésére is.

⁴ A Tanács ajánlása (2023. május 16.) az euroövezet gazdaságpolitikájáról (HL C 180., 2023.5.23., 1. o.).

- (4) A Bizottság 2023. február 1-jén kiadta „A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv: a nulla nettó kibocsátás kora” című (a továbbiakban: a zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv) közleményt. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv célja, hogy fokozza az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló iparának versenyképességét, és támogassa a klímasemlegességre való gyors átállást. A terv kiegészíti az európai zöld megállapodás és a REPowerEU keretében zajló erőfeszítéseket. Célja továbbá, hogy támogatóbb környezetet nyújtson az Unió ambiciózus éghajlat-politikai céljainak eléréséhez szükséges, nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák és termékek uniós gyártási kapacitásának növeléséhez, valamint biztosítsa a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokhoz való hozzáférést, többek között a beszerzés diverzifikálása, a tagállamok geológiai erőforrásainak megfelelő kiaknázása és a nyersanyagok újrahasznosításának maximalizálása révén. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv négy pilléren alapul: a kiszámítható és egyszerűsített szabályozási környezet, a gyorsabb forráshoz jutás, a készségfejlesztés és az ellátási láncok rezilienciáját erősítő nyitott kereskedelem. 2023. március 16-án a Bizottság kiadott egy további közleményt „Az EU hosszú távú versenyképessége: előrettekintés a 2030 utáni időszakra” címmel, amely kilenc egymást erősítő tényezőre építve, a növekedést ösztönző szabályozási keret kialakítására irányul. A közlemény olyan szakpolitikai prioritásokat határoz meg, amelyek az Unió és tagállamai hosszú távú versenyképességét szolgáló szerkezeti javulás, megfelelően célzott beruházások és szabályozási intézkedések aktív biztosítására irányulnak. Az alábbi ajánlások segítséget nyújtanak az említett prioritások megvalósításához.

- (5) 2023-ban a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere továbbra is az eszköz végrehajtásával összhangban alakul. A helyreállítási és rezilienciaépítési tervek teljes körű végrehajtása változatlanul elengedhetetlen az európai szemeszter szerinti szakpolitikai prioritások teljesítéséhez, mivel a tervek az elmúlt években kiadott releváns országspecifikus ajánlások mindegyikét vagy jelentős részét érintik. A 2019., 2020. és 2022. évi országspecifikus ajánlások ugyancsak relevánsak maradnak az (EU) 2021/241 rendelet 14., 18. és 21. cikkével összhangban felülvizsgált, aktualizált vagy módosított helyreállítási és rezilienciaépítési tervek tekintetében.
- (6) A 2023. február 27-én elfogadott (EU) 2023/435 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ (a továbbiakban: a REPowerEU-rendelet) célja, hogy fokozatosan és gyorsan megszüntesse az Unió függőségét az orosz fosszilis tüzelőanyagok behozatalától. Ez hozzá fog járulni az energiabiztonsághoz és az Unió energiaellátásának diverzifikálásához, egyúttal növelve a megújuló energiaforrások elterjedését, az energiatárolási kapacitásokat és az energiahatékonyságot. A REPowerEU-rendelet lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy olyan kulcsfontosságú reformok és beruházások finanszírozása érdekében, amelyek segíteni fogják a REPowerEU célkitűzéseinek elérését, új REPowerEU-fejezettel egészítsék ki nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési terveiket. A zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari tervben foglaltaknak megfelelően az említett reformok és beruházások hozzá fognak járulni az Unió nulla nettó kibocsátási célt szolgáló ipara versenyképességének fokozásához, valamint a tagállamok számára 2022-ben és adott esetben 2023-ban kiadott energiavonatkozású országspecifikus ajánlásokban foglaltak megvalósításához is. A REPowerEU-rendelet bevezeti a vissza nem térítendő pénzügyi támogatások egy új kategóriáját, amelyet a helyreállítási és rezilienciaépítési terveik szerinti új, energiavonatkozású reformok és beruházások finanszírozása érdekében bocsátanak a tagállamok rendelkezésére.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/435 rendelete (2023. február 27.) az (EU) 2021/241 rendeletnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervekbe beillesztendő REPowerEU-fejezet tekintetében történő módosításáról, valamint az 1303/2013/EU rendelet, az (EU) 2021/1060 rendelet és az (EU) 2021/1755 rendelet, valamint a 2003/87/EK irányelv módosításáról (HL L 63., 2023.2.28., 1. o.).

- (7) A Bizottság 2023. március 8-án közleményt fogadott el, amelyben költségvetés-politikai iránymutatást nyújt 2024-re (a továbbiakban: a 2023. március 8-i közlemény). Ennek célja, hogy támogassa a tagállamok stabilitási és konvergenciaprogramjainak kidolgozását, és ezáltal erősítse a szakpolitikai koordinációt. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum általános mentesítési rendelkezése 2023 végén deaktiválásra kerül. Szorgalmazta, hogy 2023–2024-ben a költségvetési politikák biztosítsák az adósságszint középtávú fenntarthatóságát, és fenntartható módon fokozzák a potenciális növekedést, valamint felkérte a tagállamokat, hogy a 2023. évi stabilitási és konvergenciaprogramjaikban határozzák meg, hogy költségvetési terveik hogyan fogják biztosítani a Szerződés által a bruttó hazai termék (GDP) 3 %-ában meghatározott referenciaérték betartását, valamint biztosítani az államadósság hiteles és folyamatos csökkentését, vagy az adósság prudens szinten tartását középtávon. A Bizottság továbbá felkérte a tagállamokat, hogy fokozatosan szüntessék meg a háztartások és vállalkozások energiaársoktól való megvédése érdekében bevezetett nemzeti költségvetési intézkedéseket, kezdve a legkevésbé célzott intézkedésekkel. Jelezte, hogy amennyiben újabb energiaár-nyomás miatt a támogatási intézkedések meghosszabbítására volna szükség, a tagállamoknak az ilyen intézkedéseket célzottabban a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra és vállalkozásokra kell alkalmazniuk. A Bizottság közölte, hogy a költségvetési ajánlásokat számszerűsíteni és differenciálni fogják. Emellett – az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2022. november 9-i közleményében javasoltak szerint – a költségvetési ajánlásokat a nettó elsődleges kiadások alapján fogják megfogalmazni. A Bizottság azt ajánlotta, hogy valamennyi tagállam továbbra is védje a nemzeti finanszírozású beruházásokat, és biztosítsa az eszköz és más uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és a digitális átállással, valamint a rezilienciaépítéssel kapcsolatos célok fényében. A Bizottság jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján és a hatályos jogi rendelkezésekkel összhangban – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat.

- (8) A Bizottság 2023. április 26-án az uniós gazdasági kormányzás szabályainak átfogó reformjára irányuló jogalkotási javaslatokat terjesztett elő. A javaslatok központi célkitűzése az államadósság fenntarthatóságának megerősítése, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés előmozdítása valamennyi tagállamban reformok és beruházások révén. Javaslataiban a Bizottság a nemzeti felelősségvállalás fokozására, a keret egyszerűsítésére és a középtávra fektetett nagyobb hangsúlyra törekszik, hatékony és koherensebb végrehajtással kombinálva. Az uniós gazdasági kormányzási keret reformjára vonatkozó elképzelésekről szóló, 2023. március 14-i tanácsi következtetések szerint az a cél, hogy a jogalkotási munka 2023-ban lezáruljon.
- (9) Franciaország 2021. április 28-án az (EU) 2021/241 rendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban benyújtotta nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervét a Bizottságnak. Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke értelmében a Bizottság – az említett rendelet V. mellékletében meghatározott értékelési iránymutatásokkal összhangban – értékelte a helyreállítási és rezilienciaépítési terv relevanciáját, eredményességét, hatékonyságát és következetességét. A Tanács 2021. július 13-án elfogadta a Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési terve értékelésének jóváhagyásáról szóló végrehajtási határozatát⁶. A részletek folyósítása a Bizottság által egy olyan határozatnak az (EU) 2021/241 rendelet 24. cikkének (5) bekezdésével összhangban történő elfogadásától függ, amely rögzíti, hogy Franciaország kielégítően teljesítette a tanácsi végrehajtási határozatban foglalt releváns mérföldköveket és célokat. A kielégítő teljesítés feltételezi, hogy a korábbi mérföldkövek és célok teljesítése nem fordult vissza.

⁶ ST 10162/21 INIT; ST 10162/21 ADD 1.

- (10) Franciaország 2023. május 11-én benyújtotta a 2023. évi nemzeti reformprogramját és a 2023. évi stabilitási programját, összhangban az 1466/97/EK rendelet 4. cikkének (1) bekezdésével. A kapcsolódási pontok figyelembevételére érdekében a két programot együtt értékelték. Az (EU) 2021/241 rendelet 27. cikkével összhangban a 2023. évi nemzeti reformprogram Franciaországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terve megvalósítása terén tett előrehaladásról készített féléves jelentését is tükrözi.
- (11) A Bizottság 2023. május 24-én közzétette a Franciaországra vonatkozó 2023. évi országjelentést. Ebben értékelte a Franciaország által a Tanács által 2019 és 2022 között elfogadott releváns országspecifikus ajánlások végrehajtása terén elért előrehaladást, és számba vette a helyreállítási és rezilienciaépítési terv Franciaország általi végrehajtását. Az említett elemzés alapján az országjelentés azonosított a helyreállítási és rezilienciaépítési terv által nem vagy csak részben kezelt kihívások tekintetében fennálló hiányosságokat, valamint új és kialakulóban lévő kihívásokat. A jelentés értékelte a Franciaország által a szociális jogok európai pillérének végrehajtása, valamint a foglalkoztatásra, a készségekre és a szegénység csökkentésére vonatkozó kiemelt uniós célok végrehajtása terén elért előrehaladást, továbbá az Egyesült Nemzetek Szervezete fenntartható fejlődési céljainak megvalósítása terén elért előrehaladást is.

- (12) A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke alapján Franciaország vonatkozásában mélyreható felülvizsgálatot végzett, és 2023. május 24-én közzétette annak eredményeit. A Bizottság megállapította, hogy Franciaországban makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Annak ellenére, hogy már némileg mutatkoznak a csökkenés jelei, továbbra is jelen vannak a magas államadóssághoz, a versenyképességhez és a termelékenység alacsony növekedéséhez kapcsolódó sebezhetőségek, amelyek határokon átnyúló jelentőséggel bírnak. Az államadósság a Covid19-világjárvány alatti növekedését követően a GDP 2021. évi fellendülése óta csökken. 2022-ben különböző költségvetési intézkedések jelentősen enyhítették az energiaválság hatását, de lelassították az adósságcsökkentést. Az adósság várhatóan idén és jövőre tovább csökken, de szakpolitikai intézkedések hiányában az előrejelzések szerint ezután ismét növekvő trendet követ, valamint továbbra is magas és a Covid19-világjárvány előtti meghaladó szinten marad. A középtávú költségvetési fenntarthatósági kihívások változatlanul jelentősek lesznek. A potenciális növekedés fokozása érdekében az elmúlt években hozott szakpolitikai intézkedések segíthetnek középtávon korrigálni az államadósság előre jelzett növekedését. A költség-versenyképesség fokozása érdekében számos reformot fogadtak el. A versenyképességre gyakorolt pozitív hatásuk csekély mértékben már látható, és e reformok teljes hatása várhatóan az elkövetkező években lesz érzékelhető. Hasonlóképpen – várhatóan – a munkatermelékenység is profitál majd a tervezett beruházások és reformok hatékony végrehajtásából. A francia gazdaság az elmúlt évben rezilienciát mutatott, mivel az energiaárak emelkedése kevésbé befolyásolta a költség-versenyképességet az euroövezet többi részéhez képest. Az export javul a határokon átnyúló turizmus és a légi közlekedési ágazat további fellendülése miatt, amelyeket a Covid19-világjárvány súlyosan érintett. Míg a magánszektor adósságállománya a Covid19-világjárvány legsúlyosabb időszakában nőtt, a magasabb vállalati hitelfelvétel együtt járt a saját tőke növekedésével és a likviditási tartalékok felhalmozásával. A magasabb kamatlábak az állami és a magánszektorban egyaránt megnehezíthetik az adósságcsökkentést. A szakpolitikai válasz kedvező volt, de továbbra is vannak kihívások, amelyek középpontjában az államháztartási gazdálkodás áll. A közelmúltban elfogadott reformok – nevezetesen az államháztartási gazdálkodás reformja és a közkiadások éves értékelésére szolgáló új mechanizmus – hatékony végrehajtása a jövőben is központi szerepet tölt be a sebezhetőségek további csökkentésében. Mindkét intézkedés elengedhetetlen a kiadások további visszafogásához és az államadósság tartósan csökkenő trendjének fenntartásához. Emellett a kormány elfogadta az állami nyugdíjrendszer reformját, amely várhatóan elősegíti az államadósság fenntarthatóságát.

- (13) Az Eurostat által hitelesített adatok alapján Franciaország GDP-arányos államháztartási hiánya a 2021. évi 6,5 %-ról 2022-ben 4,7 %-ra csökkent, míg a GDP-arányos államadósság a 2021. év végi 112,9 %-ról 2022 végére 111,6 %-ra esett. A Bizottság 2023. május 24-én a Szerződés 126. cikkének (3) bekezdése alapján jelentést adott ki. Az említett jelentés megvizsgálta Franciaország költségvetési helyzetét, mivel az államháztartási hiány 2022-ben meghaladta a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, az államadósság pedig meghaladta a Szerződésben a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket, és az ország nem felelt meg az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A jelentés megállapította, hogy a hiányra vonatkozó kritérium és az adósságkritérium nem teljesült. A 2023. március 8-i közleményével összhangban a Bizottság nem javasolta, hogy 2023 tavaszán új túlzotthiány-eljárásokat indítsanak. A Bizottság ezt követően jelezte, hogy javasolni fogja a Tanácsnak, hogy – a 2023. évi tényadatok alapján – 2024 tavaszán indítson hiányalapú túlzotthiány-eljárásokat. Franciaországnak ezt figyelembe kell vennie 2023. évi költségvetésének végrehajtása és 2024. évi költségvetés-terv-javaslatának elkészítése során.

- (14) Az államháztartási egyenlegre hatást gyakoroltak az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából hozott költségvetési politikai intézkedések. 2022-ben az ilyen költségvetési politikai bevételesökkenítő intézkedések közé tartozott a végső villamosenergia-fogyasztásra kivetett belföldi adó (*taxe intérieure sur la consommation finale d'électricité* vagy TICFE) csökkentése, míg az ilyen költségvetési politikai kiadásnövelő intézkedések közé tartozott a gáz- és villamosenergia-szolgáltatók számára a szabályozott gáz- és villamosenergia-árak maximálása miatt nyújtott közvetlen támogatás, a kiskereskedelmi üzemanyagárak emelkedését korlátozó és az energiaigényes vállalkozásoknak nyújtott támogatások, valamint az alacsony jövedelmű háztartásoknak nyújtott juttatások. Ezen intézkedések költségét részben ellensúlyozták az energiatermelők és -szolgáltatók rendkívüli nyereségére kivetett új adók, nevezetesen a fosszilis tüzelőanyagokkal és a finomítással foglalkozó vállalatokra kivetett kivételes szolidaritási adó, a villamosenergia-termelésből származó inframarginális piaci bevételek maximálását szolgáló mechanizmus, valamint a megújulóenergia-termelőkől származó közvetett adóbevételek és a nekik nyújtott támogatások csökkentése, ami a villamos energia piaci ára és a referenciaára közötti pozitív különbségből ered. A Bizottság becslése szerint az említett intézkedések nettó költségvetési költsége 2022-ben a GDP 0,9 %-ára tehető. Ugyanakkor a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések becsült költsége a 2021. évi 2,6 %-ról 2022-ben a GDP 0,5 %-ára csökkent.
- (15) A Tanács 2021. június 18-án azt ajánlotta⁷, hogy Franciaország 2022-ben használja ki az eszközt a helyreállítást támogató további beruházások finanszírozására, miközben prudens költségvetési politikát folytat. A Tanács ezenkívül azt ajánlotta, hogy Franciaország tartsa fenn a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét.

⁷ A Tanács ajánlása (2021. június 18.) amelyben véleményezi Franciaország 2021. évi stabilitási programját (HL C 304., 2021.7.29., 43. o.).

(16) A Bizottság becslései szerint a költségvetési irányvonal⁸ 2022-ben támogató volt, és a GDP –2,0 %-ának felelt meg. Franciaország – a Tanács ajánlásának megfelelően – továbbra is támogatta a helyreállítást az eszköz által finanszírozott beruházások révén. Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2022-ben a GDP 0,6 %-át tették ki (2021-ben a GDP 0,7 %-át). Az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2022. évi marginális csökkenése annak tudható be, hogy a helyreállítási és rezilienciaépítési terv végrehajtását előreütemezték annak első két évére. A nemzeti finanszírozású beruházások 0,1 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítottak a költségvetési irányvonal⁹ számára. Franciaország tehát a Tanács ajánlásával összhangban fenntartotta a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Ugyanakkor a nemzeti finanszírozású (az új bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások növekedése 1,7 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosított a költségvetési irányvonal számára. Ez a jelentős expanzív hozzájárulás magában foglalta az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak enyhítése céljából hozott költségvetési politikai intézkedések többlethatását (a GDP 0,8 %-át kitevő nettó költségvetési többletköltség). Ezzel egyidejűleg a nyugdíjak, a szociális ellátások és a közszférabeli bérek indexálása szintén hozzájárult (a GDP 0,4 %-át kitevő mértékben) a nettó elsődleges folyó kiadások növekedéséhez. Franciaország tehát nem korlátozta kellő mértékben a nemzeti finanszírozású folyó kiadások növekedését. A nemzeti finanszírozású folyó kiadások jelentős expanzív hozzájárulása csak részben magyarázható az energiaár-emelkedés gazdasági és társadalmi hatásainak kezelését célzó intézkedésekkel, valamint a lakóhelyüket elhagyni kényszerült, Ukrajnából érkező személyeknek felajánlott ideiglenes védelem költségével.

⁸ A költségvetési irányvonal – a Covid19-válsággal kapcsolatos ideiglenes szükséghelyzeti intézkedéseket figyelmen kívül hagyva, de – az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások figyelembevételével számított elsődleges kiadások (diszkrecionális bevételi intézkedések nélküli) változásának a középtávú potenciális növekedéshez viszonyított arányával mérhető. További részletekért lásd a költségvetési statisztikai táblázatokban szereplő 1. keretben foglaltakat.

⁹ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,3 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítanak, ami főként a *France Relance* elnevezésű francia helyreállítási terv keretében kifizetett tőkefinanszírozások hatására magyarázható, amelyek finanszírozása nem az eszközből származó vissza nem térítendő támogatásokból történik.

- (17) A 2023. évi stabilitási program költségvetési előrejelzéseit alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv kedvezőbb, mint a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ra és az azt követő időszakra. A kormány előrejelzése szerint a reál-GDP 2023-ban 1,0 %-kal és 2024-ben 1,6 %-kal nő. Összehasonlításképpen, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alacsonyabb, 2023-ban 0,7 %-os és 2024-ben 1,4 %-os reál-GDP-növekedést vetít előre, ami elsősorban egyfelől a belső keresletnek a 2023. évi növekedéshez való – a bruttó állóeszköz-felhalmozásra és a készletekre visszavezethető – kisebb mértékű hozzájárulásának, másfelől pedig a külső kereslet 2024. évi kisebb mértékű hozzájárulásának tudható be.
- (18) A 2023. évi stabilitási programjában a kormány arra számít, hogy az államháztartási hiány 2023-ban a GDP 4,9 %-ára fog nőni. A 2023. évi növekedés főként a gazdasági tevékenység lassulását és a várható bevételkiesést tükrözi. A 2023. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság a 2022 végi 111,6 %-ról 2023 végére várhatóan 109,6 %-ra csökken. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 4,7 %-ának megfelelő költségvetési hiányt prognosztizál. Ez alacsonyabb a 2023. évi stabilitási programban előre jelzett hiánynál, ami főként annak tudható be, hogy a Bizottság nagyobb adórugalmassággal számol, ami nagyobb adóbevételeket eredményez. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése hasonló, 109,6 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2023 végére.

(19) A 2023. évi államháztartási egyenleget várhatóan továbbra is befolyásolják a megemelkedett energiaárak gazdasági és társadalmi hatásainak mérséklése céljából hozott költségvetési politikai intézkedések. Ezek egyrészt 2022 óta meghosszabbított intézkedések, különösen a TICFE csökkentése, valamint a gáz- és villamosenergia-szolgáltatók számára a szabályozott gáz- és villamosenergia-árak maximálása miatt nyújtott közvetlen támogatás, másrészt új intézkedések, mint például az alacsony jövedelmű háztartások számára rászorultsági alapon nyújtott közlekedési üzemanyag-utalvány (*chèque carburant*), amely felváltja a 2022-ben alkalmazott általános kedvezményt, valamint a nem a szabályozott villamosenergia-tarifák hatálya alá tartozó mikro-, kis- és középvállalkozásoknak nyújtott támogatások, amelyek 2023 végéig fedezik a megnövekedett energiaköltségeket. Ezen intézkedések költségét továbbra is részben ellensúlyozzák az energiatermelők és -szolgáltatók rendkívüli nyereségére kivetett adók, nevezetesen a villamosenergia-termelésből származó inframarginális piaci bevételek maximálását szolgáló mechanizmus, valamint a megújulóenergia-termelőktől származó közvetett adóbevételek és a nekik nyújtott támogatások csökkentése, ami a villamos energia piaci ára és a referenciaára közötti pozitív különbségből ered. Az említett bevételeket figyelembe véve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint a támogatási intézkedések nettó költségvetési költsége 2023-ban a GDP 1,0 %-ának felel meg¹⁰. Úgy tűnik, hogy a 2023-as intézkedések legtöbbje nem irányul célzottan a legkiszolgáltatottabb helyzetű háztartásokra vagy vállalkozásokra, és nem teljes mértékben őrzi meg az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést annak ellenére, hogy a háztartások által fogyasztott villamos áram és gáz árplafonját megemelték. Ebből adódóan a Tanács 2022. július 12-i ajánlásának¹¹ való megfelelés értékelése során figyelembe veendő célzott támogatási intézkedések összegét a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése 2023-ban a GDP 0,2 %-ára becsüli (szemben a 2022. évi 0,1 %-kal). Végezetül a 2023. évi államháztartási egyenleget a várakozások szerint javítani fogja a Covid19-válság kapcsán bevezetett, a becslések szerint a GDP 0,5 %-át kitevő ideiglenes szükséghelyzeti intézkedések fokozatos megszüntetése.

¹⁰ Az adatok az említett intézkedések éves költségvetési terhének szintjét mutatják, beleértve a folyó bevételeket és kiadásokat, valamint – adott esetben – a tőkekiadási intézkedéseket is.

¹¹ A Tanács ajánlása (2022. július 12.) Franciaország 2022. évi nemzeti reformprogramjáról (HL C 334., 2022.9.1., 79. o.).

(20) 2022. július 12-i ajánlásában a Tanács azt ajánlotta, hogy Franciaország 2023-ban biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a tagállami finanszírozású elsődleges folyó kiadások növekedését a potenciális kibocsátás középtávú növekedése alatt tartja¹², figyelembe véve az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak, valamint az Ukrajnából menekülőknél nyújtott ideiglenes és célzott támogatás folytatását. Franciaországnak ugyanakkor készen kell állnia arra, hogy a folyó kiadásokat a változó helyzethez igazítsa. Franciaországnak azt is ajánlották, hogy fokozza a zöld és digitális átállásra, valamint – a REPowerEU kezdeményezés figyelembevételével – az energiabiztonságra irányuló közberuházásokat, többek között az eszköz és más uniós alapok felhasználásával.

¹² A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése alapján Franciaország esetében a potenciális kibocsátás középtávú (tízéves átlagos) növekedése nominális értéken 6,3 %-ra tehető.

(21) A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése szerint 2023-ban a költségvetési irányvonal restriktív lesz (a GDP +0,5 %-a), magas inflációs környezetben. 2022-ben a költségvetési irányvonal expanzív volt (a GDP –2,0 %-a). A nemzeti finanszírozású (a diszkrecionális bevételi intézkedések nélkül számított) elsődleges folyó kiadások 2023-as növekedése az előrejelzések szerint a GDP 0,6 %-ának megfelelő restriktív hozzájárulást biztosít a költségvetési irányvonal számára. A kiadásoknál figyelembe vették, hogy az energiaár-emelkedésnek leginkább kitett háztartásoknak és vállalkozásoknak nyújtott célzott támogatási intézkedések költsége a GDP 0,1 %-ával nő. Összességében a nemzeti finanszírozású elsődleges folyó kiadások előre jelzett növekedése összhangban van a Tanács 2022. július 12-i ajánlásával. Az eszközökből származó vissza nem térítendő támogatásokból és más uniós alapokból finanszírozott kiadások 2023-ban a GDP 0,4 %-át teszik ki, míg a nemzeti finanszírozású beruházások semleges hozzájárulást biztosítanak a költségvetési irányvonal számára¹³. Ezért Franciaország addicionális beruházásokat tervez finanszírozni az eszközökből és más uniós alapokból, és tervezi, hogy fenntartja a nemzeti finanszírozású beruházások szintjét. Franciaország a zöld és digitális átállásra, valamint az energiabiztonságra irányuló közberuházások finanszírozását tervezi: ezek közé tartoznak például a legkorszerűbb K+F-be és a digitális területekbe történő beruházások előmozdítását célzó France 2030 beruházási terv szerinti beruházások, valamint a fűtési rendszerek megújuló energiára való átállítását és a köz- és magánépületek felújítását célzó beruházások, az ipar dekarbonizációját támogató intézkedések, a fenntartható közlekedésbe, egészségügybe és oktatásba történő beruházások, amelyeket részben az eszközökből és más uniós alapokból finanszíroznak.

¹³ Az egyéb nemzeti finanszírozású tőkekiadások az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,3 százalékpontos expanzív hozzájárulást biztosítanak, ami főként azon tőkefinanszírozások hatásával magyarázható, amelyeket vagy a *France Relance* elnevezésű francia helyreállítási terv keretében fizettek, és nem az eszközökből származó vissza nem térítendő támogatásokból finanszíroztak, vagy pedig a France 2030 beruházási terv keretében fizettek.

- (22) A 2023. évi stabilitási program szerint az államháztartási hiány 2024-ben várhatóan a GDP 4,4 %-ára csökken. A 2024. évi csökkenés főként az energiatámogatási intézkedések többségének visszavonását és a nagyobb adórugalmasságot tükrözi. A 2023. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság 2024 végén várhatóan 109,5 %-os értéken nagyjából stabil marad. Az előrejelzés zárónapján ismert szakpolitikai intézkedések alapján a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a GDP 4,3 %-ának megfelelő költségvetési hiányt valószínűsít 2024-ben. Ez alacsonyabb a 2023. évi stabilitási programban előre jelzett hiánynál, főként a Bizottság által 2023-ra előre jelzett, már alacsonyabb hiányból eredő bázishatás miatt. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése hasonló, 109,5 %-os GDP-arányos államadósságot vetít előre 2024 végére.
- (23) A 2023. évi stabilitási program az energiatámogatási intézkedések zömének fokozatos megszüntetését irányozza elő 2024-ben. A Bizottság jelenlegi feltételezései szerint az energiatámogatási intézkedések nettó költsége 2024-ben a GDP 0,2 %-a lesz. Az említett becslések azon a feltételezésen alapulnak, hogy az energiaárak nem fognak újból emelkedni. Úgy tűnik, hogy a jelenlegi tervek szerint 2024-ben is érvényben maradó energiatámogatási intézkedések nem irányulnak célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartásokra vagy vállalkozásokra. Nem teljes mértékben őrzik meg az energiakereslet csökkentésére és az energiahatékonyság növelésére irányuló árjelzést.

- (24) Az 1466/97/EK rendelet értelmében a középtávú költségvetési célkitűzés teljesítése érdekében megfelelő éves javulást kell elérni a strukturális költségvetési egyenlegre vonatkozóan, a GDP 0,5 %-át véve viszonyítási alapul¹⁴. Figyelembe véve a költségvetés fenntarthatóságával kapcsolatos megfontolásokat, és azt, hogy a hiányt a Szerződés által a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá kell csökkenteni, a Bizottság szerint helyénvaló volna 2024-re legalább a GDP 0,7 %-ának megfelelő mértékben javítani a strukturális egyenleget. Egy ilyen javulás biztosítása érdekében – és a Bizottság módszertanával összhangban – a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások¹⁵ növekedése 2024-ben nem haladhatja meg a 2,3 %-ot, amint azt ezen ajánlás is tükrözi. Ugyanakkor a fennmaradó (a Bizottság jelenlegi becslése szerint 2023-ban a GDP 1,0 %-ának megfelelő) energiatámogatási intézkedéseket fokozatosan meg kell szüntetni – ha azt az energiapiaci fejlemények lehetővé teszik, a legkevésbé célzott intézkedésekkel kezdve –, és az ebből eredő megtakarításokat a költségvetési hiány csökkentésére kell felhasználni. A Bizottság becslései szerint ez a nettó elsődleges kiadásoknak a 2024-re ajánlott maximális növekedési mértéknél kisebb mértékű növekedéséhez vezetne.
- (25) Változatlan szakpolitikákat feltételezve, a Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzése a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások 2024-ben 3,1 %-kal történő növekedését prognosztizálja, amely meghaladja az ajánlott növekedési mértéket. A Bizottság 2023-as tavaszi előrejelzésében prognosztizált kiigazítás elmarad az energiatámogatási intézkedések teljes megszüntetéséből származó megtakarítástól. Ez a France 2030 elnevezésű program keretében végrehajtott beruházások növekedésének, valamint a vállalkozások által előállított hozzáadott értékre kivetett termelési adó teljes megszüntetésének tudható be.

¹⁴ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikke szintén a GDP több mint 0,5 %-át kitevő kiigazítást ír elő azon tagállamok számára, amelyek a GDP 60 %-a feletti adósságszinttel vagy kifejezett adósságfenntarthatósági kockázattal rendelkeznek.

¹⁵ A nettó elsődleges kiadások a diszkrecionális bevételi intézkedésektől megtisztított, a kamatkiadásokat és a konjunkturális munkanélküliségi kiadásokat figyelmen kívül hagyva számított, nemzeti finanszírozású kiadásokat jelentik.

(26) A 2023. évi stabilitási program szerint az állami beruházások szintje továbbra is stabil lesz: GDP-arányosan 2023-ban és 2024-ben is 3,8 % marad. A 2023. évi stabilitási program olyan reformokat és beruházásokat említ, amelyek várhatóan hozzájárulnak a költségvetés fenntarthatóságához, valamint a fenntartható és inkluzív növekedéshez. E reformok és beruházások közé tartozik az államháztartás irányításának reformja és egy új kiadásfelülvizsgálati mechanizmus, a nyugdíj- és munkanélküli ellátási rendszer reformja, valamint a zöld és digitális átállás előmozdítását célzó beruházások, amelyek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervben is szerepelnek. A 2023. évi stabilitási program felvázolja a 2027-ig tartó középtávú költségvetési pályát. A 2023. évi stabilitási program szerint az államháztartási hiány várhatóan fokozatosan csökken a GDP 3,7 %-ára 2025-ben, 3,2 %-ára 2026-ban, 2027-re pedig 2,7 %-ára. Az államháztartási hiány tehát a tervek szerint 2027-ben a GDP 3 %-a alá csökken. A 2023. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság a 2024 végi 109,5 %-ról 2027 végére várhatóan 108,3 %-ra csökken.

(27) Az (EU) 2021/241 rendelet 19. cikke (3) bekezdésének b) pontjával és az említett rendelet V. mellékletének 2.2. kritériumával összhangban a helyreállítási és rezilienciaépítési terv 2026-ig végrehajtandó, egymást kölcsönösen erősítő reformok és beruházások széles körét tartalmazza. Franciaország helyreállítási és rezilienciaépítési tervének végrehajtása folyamatban van. Franciaország a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel összefüggésben 38 mérföldkőhöz és célhoz kapcsolódóan eddig egy kifizetési kérelmet nyújtott be, és ennek nyomán összesen 7 400 000 EUR folyósítására került sor. A mérföldkövek tükrözik az államháztartás, a lakhatás, a mobilitás, a foglalkoztatás, a készségek és az egészségügy területén bevezetett reformok végrehajtásában elért eredményeket. Számos célkitűzés jelentős beruházásokat irányoz elő az épületek energetikai felújítása, az ipar dekarbonizációja, a tiszta üzemű gépjárművek, a kutatás, a fiatalok foglalkoztatása és az oktatás területén. Franciaország 2023. április 20-án benyújtotta helyreállítási és rezilienciaépítési tervének módosítását egy REPowerEU-fejezettel együtt. Franciaországnak a helyreállítási és rezilienciaépítési terve módosítására irányuló kérelme azon alapul, hogy figyelembe kell venni a 2022-ben tapasztalt magas inflációt, az ellátási lánc zavarait, valamint az eszközökből származó maximális vissza nem térítendő támogatás lefelé történő módosítását. Az új REPowerEU-fejezetnek a helyreállítási és rezilienciaépítési tervbe való beillesztése lehetővé fogja tenni további reformok és beruházások finanszírozását, támogatva Franciaország stratégiai célkitűzéseit az energetika és a zöld átállás területén. A helyreállítási és rezilienciaépítési terv, valamint az említett terven túlmutató egyéb gazdasági és foglalkoztatáspolitikák sikeres végrehajtása szempontjából továbbra is fontos a helyi és regionális hatóságok, a szociális partnerek és más releváns érdekelt felek szisztematikus és hatékony bevonása az átfogó szakpolitikai menetrend iránti széles körű felelősségvállalás biztosítása érdekében.

- (28) A Bizottság 2022-ben jóváhagyta Franciaország legtöbb kohéziós politikai programozási dokumentumát, kivéve a Saint-Martinre vonatkozó programot, amelynek elfogadására 2023. március 20-án került sor. A kohéziós politikai programoknak a REPowerEU-fejezetet is tartalmazó helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel komplementer módon és azzal szinergiában történő gyors végrehajtása kulcsfontosságú a zöld és digitális átállás megvalósításához, a gazdasági és társadalmi reziliencia növeléséhez, valamint a kiegyensúlyozott területfejlesztéshez Franciaországban.
- (29) A helyreállítási és rezilienciaépítési terv és a kohéziós politikai programok által kezelt gazdasági és társadalmi kihívásokon felül Franciaország további kihívásokkal szembesül az oktatási rendszerben tapasztalható szakemberhiány és egyenlőtlenségek, az energiapolitika és a zöld átállás terén. E kihívások kezelése hozzájárulhat a munkavállalók készségeinek fejlesztéséhez, a munkatermelékenység növeléséhez, a francia vállalkozások energiahatékonyabbá tételéhez, és ezáltal a francia gazdaság általános versenyképességének javításához.
- (30) Franciaországban továbbra is jelentős a munkaerőhiány. A munkaerő-szükségletekről szóló (a *Pôle Emploi* által elvégzett) 2023. évi felmérés szerint a munkáltatók 61 %-a 2023-ban további munkaerő-felvételi nehézségeket vár, különösen a szakképzett építőipari és ipari munkaerő tekintetében – ezt a két ágazatot súlyosan érintette a zöld és digitális átállás. Az elmúlt években Franciaország fokozta a munkavállalók továbbképzésére és átképzésére irányuló beruházásokat, amelyeket részben az eszköz támogat. Az értékelések azonban azt mutatják, hogy az alacsony képzettségűek továbbképzése továbbra is számos akadályba ütközik, ami aláássa az olyan célzott programok hatékonyságát, mint a készségekbe történő beruházásokra vonatkozó terv. Az alacsony képzettségű munkavállalók képzésekben való részvétele – bár növekszik –, továbbra is lényegesen elmarad más munkavállalókéétól, és általában kevésbé gyakran részesülnek képesítést biztosító képzésben. Ez arra utal, hogy a munkaerőpiacra belépő, megfelelő alapkészségekkel és képesítésekkel rendelkező fiatalok számának további növelését továbbra is prioritásként kell kezelni az oktatási rendszerben.

- (31) Annak ellenére, hogy a közkiadások szintje összességében meghaladja az OECD átlagát és jó eredmények születtek, a francia oktatási rendszert a gyengén teljesítők jelentős hányada jellemzi, és a társadalmi-gazdasági háttér továbbra is erősen kihat a tanulók teljesítményére. A matematikai készségek terén tapasztalható alulteljesítés és egyenlőtlenségek továbbra is különös aggodalomra adnak okot. A nemzeti és nemzetközi felmérések szerint Franciaországban az elmúlt 30 évben folyamatosan csökkent az átlagos matematikai teljesítmény. Lépéseket tettek az alapkészségek elsajátításának előmozdítása érdekében, például 2019 óta a matematika- és franciatanárok folyamatos továbbképzésben részesülnek, a 2023/24-es tanévtől kezdve pedig a matematika és a francia nyelv elsajátítását támogató egyórás modult vezettek be az első osztályos középiskolások számára. A hátrányos helyzetű állami óvodák és általános iskolák csoport- illetve osztálylétszámának felezését célzó tervet szinte teljes egészében végrehajtották, és az érintett 300 000 tanuló tanulmányi eredményeire gyakorolt hosszú távú hatást jelenleg elemzik. Az említett intézkedésből azonban a kiemelt területeken kívül a hátrányos helyzetű tanulók jelentős része nem profitál. A beruházások és az előrehaladás ellenére továbbra is vannak kihívások a fogyatékkal élő diákoknak a többségi oktatási rendszerhez való hozzáférése tekintetében.
- (32) Franciaország 2022-ben is folytatta a tanulószereződéses gyakorlati képzési rendszerbe és a további munkaalapú tanulási lehetőségekbe, például a középiskolai szintű szakképzés reformjába irányuló beruházásokat. Bár ezek az intézkedések pozitív eredménnyel járhatnak, hatásuk még nem érezhető, és szükségessé tenné a szakemberek és a tanárok nagyobb mértékű bevonását a programok kidolgozásába. Az oktatás feltételeinek javítását célzó intézkedések – többek között a tanárok bérének emelése – ellenére továbbra is fennállnak aggályok a tanári szakma vonzerejével kapcsolatban, valamint amiatt, hogy magas a szerződéses alkalmazottak aránya, akiknek a képesítése és tapasztalata gyakran nem éri el az állandó alkalmazottakét, és akik nem férnek hozzá kellőképpen a képzési lehetőségekhez. Összességében a tanároknak a diákok számához viszonyított aránya továbbra is a legmagasabbak között van az Unióban.

(33) Franciaország energiaszerkezete más tagállamokhoz képest kevésbé függ a fosszilis tüzelőanyagoktól, ennek ellenére továbbra is függ az importált fosszilis tüzelőanyagoktól. Franciaország földgázfogyasztása a 2022. augusztus és 2023. március közötti időszakban – az (EU) 2022/1369 tanácsi rendeletben¹⁶ meghatározott 15 %-os csökkentési célt meghaladva – 16 %-kal csökkent az előző öt év azonos időszakának átlagos gázfogyasztásához képest. Franciaország az (EU) 2023/706 tanácsi rendelet¹⁷ alapján folytathatná a gázkereslet 2024. március 31-ig történő ideiglenes csökkentésére irányuló erőfeszítéseit. A jelenlegi geopolitikai helyzet és a magas energiaárak szintén egyre sürgetőbbé teszik Franciaország számára, hogy tovább fokozza a nemzeti energia- és klímatervében meghatározott megújulóenergia-célkitűzések teljesítésére irányuló erőfeszítéseit. A bruttó végsőenergia-fogyasztás 19,1 %-a származik megújuló energiából, így Franciaország nem teljesítette a megújuló energiaforrásokra vonatkozó, 2020-ra kitűzött 23 %-os célkitűzését. Emellett nem halad jó úton a megújuló energiaforrásokra vonatkozó 2030-as célkitűzésének elérése terén sem, és lemaradásban van a megújuló energia hasznosítását, különösen a villamosenergia-termelési és fűtési célú hasznosítást illetően. A megújuló energiaforrások, például a nap- és szélenergia gyors elterjedése a fosszilis tüzelőanyagok használatának csökkentése révén hozzájárulna Franciaország energiabiztonságához és az ellátás diverzifikálásához. A megújuló energiaforrások használatának alacsony aránya az engedélyezéssel kapcsolatos lassú és bonyolult adminisztratív eljárásokkal magyarázható. Az összes technológia (a szárazföldi és a tengeri szélenergia, valamint a napenergia) vonatkozásában tapasztalt engedélyezési késedelmek oka a projektek politikai támogatásának hiánya, a nem megfelelő tervezés, valamint a hosszadalmas és összetett engedélyezési eljárások. Ezenkívül a közvélemény általi elfogadottsággal kapcsolatos és jogi jellegű kihívások bizonytalanságot teremtenek a befektetők és a fejlesztők számára. Az engedélyezési eljárást fel lehetne gyorsítani azzal, hogy a központi közigazgatás regionális szintjein, valamint az érintett hatóságokhoz és hálózatüzemeltetőkhez több emberi és pénzügyi erőforrást allokálnak. A területrendezési eljárások javítása és a pályázati eljárások felgyorsítása szintén kulcsfontosságú a megújulóenergia-projektek megvalósításához.

¹⁶ A Tanács (EU) 2022/1369 rendelete (2022. augusztus 5.) a koordinált gázkereslet-csökkentési intézkedésekről (HL L 206., 2022.8.8., 1. o.).

¹⁷ A Tanács (EU) 2023/706 rendelete (2023. március 30.) az (EU) 2022/1369 rendeletnek a gázra vonatkozó keresletcsökkentési intézkedésekkel kapcsolatos keresletcsökkentési időszak meghosszabbítása, valamint az intézkedések végrehajtására vonatkozó jelentéstétel és nyomon követés megerősítése tekintetében történő módosításáról (HL L 93., 2023.3.31., 1. o.).

Franciaország 2023-ban törvényt fogadott el a megújulóenergia-termelés felgyorsításáról, amely elismeri, hogy az egyre növekvő villamosítási igények kielégítése érdekében jelentősen növelni kell a megújuló hő és gáz részarányát a megújuló energián belül. Ez a törvény, ha megfelelően végrehajtják, elősegítheti a megújulóenergia-projektek gyorsabb megvalósítását. Így biztosítható, hogy Franciaország a 2030-as célkitűzések eléréséhez vezető pályára álljon.

- (34) Annak érdekében, hogy az energiahálózatok összekapcsoltságának szintje elérje a 2020-ra kitűzött 10 %-os célt, a határokon átnyúló (fejlesztés vagy tervezés alatt álló) villamosenergia-rendszerösszekötők további támogatása továbbra is döntő fontosságú a megújuló energiaforrások nagy részének integrálása szempontjából. A nemzeti és a határokon átnyúló energetikai infrastruktúrába történő beruházások előreütemezése hozzá fog járulni a fosszilis tüzelőanyagoktól és különösen az orosz földgáztól való függőség csökkentéséhez. Az új infrastrukturális és hálózati beruházások ajánlott, hogy időtállóak legyenek olyan szempontból, hogy a fenntartható üzemanyagokra való későbbi átállításuk révén biztosítható legyen hosszú távú fenntarthatóságuk. A rendszerösszekötők kulcsfontosságúak a belső energiapiac hatékony működéséhez azáltal, hogy az ellátás általános biztonságának elérése érdekében egyesítik az erőforrásokat.
- (35) A francia helyreállítási és rezilienciaépítési tervben a szociális és egyéb lakások, valamint a középületek és a kisebb vállalkozások épületeinek energetikai felújítására vonatkozó nagyprojektek is szerepelnek. A lakóépületek felújítását illetően a legtöbb projekt egyetlen lépésben elvégezhető munkálatokra összpontosított, ami kisebb felújításokat eredményezett. 2022 első felében a munkálatoknak csupán 27 %-a állt legalább két felújítási szakaszból, és csak 5 %-uk irányult teljes felújításra. Az átfogó felújítások jelentős hatással lehetnek az épületek energiafogyasztásának csökkentésére. Emellett az arra irányuló fokozott erőfeszítések, hogy a köz- és magánberuházásokat az alacsony jövedelmű háztartások épületeinek és a legrosszabb energiahatékonyságú épületállományának a felújítására fordítsák, hozzájárulhatnak ahhoz, hogy 2030-ig felszámolják az energiahatékonyság szempontjából legrosszabb állapotban levő 5,2 millió lakást (F és G energiahatékonysági besorolású lakások). Az éghajlatváltozásról és a rezilienciáról szóló 2021. évi törvény számos intézkedést vezetett be az épületek átfogó felújításának ösztönzésére, például azt, hogy megtiltja 2025-től a G, 2028-tól az F, 2034-től pedig az E energiahatékonysági besorolású lakások bérbeadását. A jelentősebb energiahatékonyság-növekedés ösztönzése érdekében a szakpolitikai keret javításával ösztönözni lehetne a mélyfelújításokat, és elő lehetne segíteni, hogy Franciaország tovább növelje épületállományának energiahatékonyságát, különös tekintettel az alacsony jövedelmű háztartásokra.

- (36) Franciaországban valósul meg az éghajlati technológiával foglalkozó induló és növekvő vállalkozásokba irányuló összes uniós kockázati tőke-befektetés közel 11 %-a. A jelentős állami támogatás ellenére azonban a francia kisvállalkozásoknak csupán 29 %-a fektette be árbevételének több mint 1 %-át abból a célból, hogy erőforrás-hatékonyá váljon (az uniós átlag 40 %). A tiszta technológiák gyártása terén a projektgazdák jelentős adminisztratív terhekkel, valamint hosszadalmas eljárások és peres ügyek kockázatával szembesülnek. Ipari projekt esetében az építési engedély és a környezetvédelmi engedély megszerzése, valamint a nyilvános vizsgálat lefolytatása átlagosan 17 hónapot vesz igénybe. Az eljárás gyakran elakad, amikor a projektgazdának meg kell várnia a különböző szervek válaszait (közigazgatási bíróság, környezetvédelmi hatóság véleménye, az ellenőr jelentése). Ezenkívül a nagy ipari projektekről nyilvános konzultációt is kell tartani. Ez az eljárás legalább hat hónapig eltarthat, ami megnöveli az építési engedély és a környezetvédelmi engedély megszerzéséhez, valamint a nyilvános vizsgálat lefolytatásához szükséges időt. A beruházási projektek is képezhetik peres eljárások tárgyát, amelyek akár több évig is eltarthatnak, a projektek leállítását eredményezve. Bár a kiemelkedően fontos köz- és magánérdekek védelméhez az engedélyezési eljárások elengedhetetlenek, azokat a tiszta technológiákkal kapcsolatos gyártási projektek esetében egyszerűsíteni kell és fel kell gyorsítani. Az adminisztratív eljárások párhuzamos elindítása és a használatra kész ipari létesítményekre vonatkozó javaslatok szintén hozzájárulhatnak az időmegtakarításhoz.
- (37) A zöld átállás szempontjából kulcsfontosságú ágazatokban és szakmákban – ideértve a nulla nettó kibocsátási célt szolgáló technológiák gyártását, bevezetését és karbantartását – jelentkező munkaerő- és szakemberhiány szűk keresztmetszeteket hoz létre a klímasemleges gazdaságra való átállás terén. A szakemberhiány csökkentéséhez, valamint a munkaerőpiaci integráció és a munkaerő-átcsoportosítás előmozdításához elengedhetetlenek a változó munkaerőpiaci igényekhez igazodó, magas színvonalú oktatási és képzési rendszerek, valamint a célzott továbbképzési és átképzési intézkedések. A kiaknázatlan munkaerő-kínálat hasznosítása érdekében az említett intézkedéseknek hozzáférhetőnek kell lenniük, különösen a zöld átállás által leginkább érintett személyek számára, illetve ágazatokban és régiókban. 2022-ben Franciaországban munkaerőhiányról számoltak be több olyan foglalkozás esetében, amelyek a zöld átálláshoz kapcsolódó speciális készségeket vagy ismereteket igényeltek, beleértve az építőmérnöki technikusokat, az erőművek üzemeltetőit és a szakmérnököket.

- (38) A Bizottság értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi stabilitási programot, és véleményét¹⁸ az 1. ajánlás tükrözi.
- (39) Az euroövezeti tagállamok gazdaságai közötti szoros összefonódásokra és a gazdasági és monetáris unió működéséhez való együttes hozzájárulásukra tekintettel a Tanács azt ajánlotta az euroövezeti tagállamoknak, hogy – többek között helyreállítási és rezilienciaépítési terveik révén – hozzanak intézkedéseket annak érdekében, hogy i. megőrizzék az adósság fenntarthatóságát és 2023-ban tartózkodjanak az aggregált kereslet széles körű támogatásától; célzottabbá tegyék a magas energiaárak hatását enyhítő költségvetési intézkedéseket; valamint mérlegeljék, hogy – az energiaárakra nehezedő nyomás csökkenésével – miként lehetne megfelelő módon leépíteni a támogatásokat; ii. fenntartsák a zöld és a digitális átállás támogatására irányuló közberuházások magas szintjét és ösztönözzék az ilyen célú magánberuházásokat; iii. támogassák a vásárlóerő csökkenését enyhítő bérfejlesztéseket, ugyanakkor korlátozzák az inflációra gyakorolt másodlagos hatásokat; tovább javítsák az aktív munkaerőpiaci intézkedéseket; valamint fellépjenek a szakemberhiány kezelése érdekében; iv. javítsák az üzleti környezetet és biztosítsák, hogy a vállalkozásoknak nyújtott energiatámogatás költséghatékony és ideiglenes legyen, az életképes vállalkozásokra irányuljon, és fenntartsa a zöld átállás ösztönzőit; valamint v. megőrizzék a makroszintű pénzügyi stabilitást és nyomon kövessék a kockázatok alakulását, egyúttal folytassák a bankunió kiteljesítésére irányuló munkát. Franciaország esetében az 1., 2., 3. és 4. ajánlás hozzájárul az euroövezetről szóló 2023. évi ajánlásban szereplő első, második, harmadik és negyedik ajánlás végrehajtásához.
- (40) A Bizottság mélyreható felülvizsgálata és értékelése fényében a Tanács megvizsgálta a 2023. évi nemzeti reformprogramot és a 2023. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az 1. ajánlás tükrözi. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések elősegítik a magas államadóssághoz, a gyenge versenyképességhez és az alacsony termelékenység-növekedéshez kapcsolódó sebezhetőségek kezelését. A 2. és a 3. ajánlás hozzájárul az 1. ajánlás teljesítéséhez. Az 1. ajánlásban említett szakpolitikai intézkedések – a (39) preambulumbeközdéssel összhangban – egyaránt hozzájárulnak az egyensúlyhiányok kezeléséhez és az euroövezetről szóló 2023. évi ajánlásban szereplő ajánlások végrehajtásához,

¹⁸ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerinti vélemény.

AJÁNLJA, hogy Franciaország 2023-ban és 2024-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. 2023-ban és 2024-ben a lehető leghamarabb szüntesse meg a hatályban lévő szükséghelyzeti energiatámogatási intézkedéseket, és a kapcsolódó megtakarításokat fordítsa a költségvetési hiány csökkentésére. Amennyiben az energiaárak újbóli emelkedése új vagy meghosszabbított támogatási intézkedéseket tenne szükségessé, biztosítsa, hogy az ilyen támogatási intézkedések célzottan a kiszolgáltatott helyzetű háztartások és vállalkozások védelmére irányuljanak, és költségvetési szempontból megfizethetők legyenek, és megőrizzék az energiamegtakarításra irányuló ösztönzőket.

Biztosítson prudens költségvetési politikát, különösen azáltal, hogy a nemzeti finanszírozású nettó elsődleges kiadások nominális növekedését 2024-ben legfeljebb 2,3 %-ra¹⁹ korlátozza.

Tartsa fenn a nemzeti finanszírozású közberuházások szintjét, és biztosítsa az eszközből származó vissza nem térítendő támogatások és az egyéb uniós alapok hatékony felhasználását, különösen a zöld és digitális átállás előmozdítása érdekében.

A prudens középtávú költségvetési pozíció elérése érdekében a 2024 utáni időszakban is folytasson a fokozatos és fenntartható konszolidációra irányuló középtávú költségvetési stratégiát, a magasabb fenntartható növekedést elősegítő beruházásokkal és reformokkal kombinálva.

Javítsa tovább a keretfeltételeket a beruházások és az innováció megkönnyítése érdekében.

2. Folytassa a helyreállítási és rezilienciaépítési terve egyenletes végrehajtását, és – a REPowerEU-fejezetet magában foglaló kiegészítés közelmúltbeli benyújtását követően – mielőbb kezdje meg a kapcsolódó intézkedések végrehajtását. Folytassa a kohéziós politikai programok gyors végrehajtását, biztosítva a helyreállítási és rezilienciaépítési tervvel való szoros kiegészítő jelleget és szinergiát.

¹⁹ Ez az összeg becslések szerint 2024 tekintetében a strukturális költségvetési egyenleg legalább 0,7 %-os GDP-arányos éves javulásának felel meg, a (24) preambulumbekzdésben ismertettek szerint.

3. Kezelje a készséghiányt, különösen további munkaalapú tanulási lehetőségek biztosításával és az alapkészségekkel rendelkezők arányának növelésével. Igazítsa az erőforrásokat és a módszereket a hátrányos helyzetű diákok és iskolák igényeihez annak érdekében, hogy az oktatási és képzési rendszer méltányosabbá és befogadóbbá váljon. Javítsa a tanárok munkakörülményeit, valamint fejlessze az alap- és továbbképzésüket.
4. Csökkentse a fosszilis tüzelőanyagoktól való általános függőséget. Gyorsítsa fel a megújuló energiák alkalmazását, különös tekintettel a szél-, nap- és geotermikus energiaforrásokra és a biogázra, többek között a kis léptékű megújulóenergia-termelésen keresztül és a kollektív energia-önellátás előmozdítása révén, továbbá segítse elő a kapcsolódó tárolási technológiák alkalmazását azáltal, hogy a magánberuházások megkönnyítésével és az engedélyezések terén tapasztalható szűk keresztmetszetek feloldásával növeli a közberuházásokat. Folytassa a villamosenergia-átviteli és -elosztó hálózatok korszerűsítését, és bővítse a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetéseket. Fejlessze tovább a szakpolitikai keretet az épületek mélyfelújításának és a fűtési rendszerek dekarbonizációjának ösztönzése érdekében, különös tekintettel az alacsony jövedelmű háztartásokra és a legalacsonyabb energiahatékonyságú épületállományra. Alakítson ki támogató szabályozási környezetet a tiszta technológiák gyártására irányuló beruházások növelése érdekében, többek között az engedélyezés egyszerűsítése és felgyorsítása révén. Fokozza a zöld átálláshoz szükséges készségek és kompetenciák biztosítására és megszerzésére irányuló szakpolitikai erőfeszítéseket.

Kelt Brüsszelben,

a Tanács részéről

az elnök